

”A mese mindenkié”

Rovó Edina
(1980, Szeged)
író, festőművész

Interjú Rovó Edina íróval, festőművésszel

Rovó Edina *Színekből font mesék* című kötete a Magyar Napló Kiadó gondozásában, Túttó József festményeivel illusztrálva jelent meg 2019-ben. A festőművészként is elismert szerző kötetének huszonegy meséje a gyerekek erkölcsi érzékének fejlesztését tűzi ki célul.

– *Köteted illusztrációs világa eltér a kortárs gyerekkönyvkiadás megszokott gyakorlatától. Túttó József festőművésszel összhangban, párhuzamosan alkottatok: a festmények inspiráltak egy-egy mesét, de előfordult, hogy a mesék inspiráltak festményt. A festőművészt nem csupán illusztrátorként, hanem társszerzőként említhetjük a kötet kapcsán. Hogy találtál rá Túttó József képeire?*

– Egy festészeti kiállításon találkoztam Túttó Józseffel Budapesten, és azonnal megszólítottak a képei. Szinte kiabáltak, hogy történeteket rejtenek magukban. Én csak kiszabadítom őket. Ezért vagyunk társszerzők. A kötet két világnak a találkozása és összeillesztése.

– *Írói munkásságod mellett festőművészként is bizonyítottál. Szeged, Győr, Pécs és Budapest mellett Svájcban, Horvátországban, Új-Zélandon és Balin is nyílt kiállításod. Kézenfekvő a kérdés: elismert festőművészként hogyhogy nem te készítettél illusztrációkat a mesékhez?*

– Ahogy azt fentebb említettem, a kötet két világ fúzója. Egyikből születik a másik. Egymásra hatnak, egymást alakítják. Ha én illusztrálnám a meséimet, akkor az csak rólam szólna. Én úgy gondolom, így sokkal gazdagabb és érdekesebb, főleg mivel Túttó József művész úr

világa nagyon egyedi. Minden korosztály találhat benne valamit magának. Végtelenül összetett és sokatmondó.

– *Miért épp a mese műfaját választottad? Túttó József festményei kívánták meg ezt a műfajt, vagy saját írói hangod befolyásolt nagyobb mértékben?*

– Valójában mindkettő. A festmények szereplői számomra mesébe illő alakok. Itt-ott torz, elnagyolt, vagy éppen túl szép figurák. A megszokott valóságunktól eltérő, más, mesés világ Túttó Józsefé. Emellett pedig a mese mindenkié. Mesével meg lehet szólítani a kicsiktől az idősekig mindenkit.

– *Az öreg halász, akiről elfeledkezett a halál a kötet utolsó meséje. Érdekes, hogy épp ezt írtad meg elsőként. Mi indított arra, hogy ilyen komoly témákat, mint a halál és az elmúlás gyerekeknek szánt műben írj meg? Bár úgy érzem, néhány mese a kamaszokat és a felnőtteket is megszólítja...*

– Amikor megírtam az első mesét, eszembe sem jutott, hogy egyszer mesekönyv lesz belőle. Viszont amikor eljutottunk a kiadásig, nem szerettem volna kihagyni belőle azt a mesét, aminek végül ezt az egész utazást köszönhetem. Bár volt, aki egyértelműen azt javasolta, hogy hagyjam ki. Amíg Balin éltem, megtanultam, hogy a halál nem rossz dolog. Láttam az ottani

embereket ünnepelni, nevetni, örülni temetéseken. Minden csak értelmezés és hozzáállás kérdése. Még a halál is. Véleményem szerint a keleti kultúrák szebben és egészségesebben közelítik meg ezt a nagyon fontos témát. Mi takargatjuk, rejtegetjük, beszélni sem merünk róla, de szerintem ez nem egészséges. A gyerekek nem buták, csak kicsik. Ha szépen mesélünk nekik, akár egy ilyen súlyos témáról is, megértik, és többek lesznek tőle. Nem ijednek meg. Nem sérülnek, hanem pont hogy teljesebbek, stabilabbak lesznek tőle. Ezért nem fogom kerülni a nehéz témákat a jövőben sem.

– A Színekből font mesék történetei megtanítanak különbséget tenni jó és rossz között. A Zsuzsi anyu jótündér című mese a család értékét helyezi központba, ezzel szemben az Udvarló János témája a megcsalás, a hűtlenség. Minden mesében találunk erkölcsi tanulságot, ezáltal tanmesékként is olvashatjuk a történeteket. Az utóbbi időben mintha változott volna a tanmese műfaji megítélése, mintha kicsit avítottak és túl didaktikusnak tartanánk. Te hogy látod ezt?

– Tanmese és tanmese között is van különbség. Sőt, a tanmese szó már magában negatív konnotációkat hordoz. Én úgy gondolom, ha nem viszünk semmit magunkkal egy szöveg olvasása után, akkor jobb lett volna, ha az meg sem születik. Az, hogy felhívjuk a figyelmet az emberi értékekre, a kedvességre, figyelemre, őszinteségre, méltóságra, nem lehet avított dolog. Sőt. Pont ezek hiányától szenved a világunk jelen pillanatban. És igen, szenved a világ, a Föld és mi magunk is, mivel eltávolodtunk a valós értékektől, eltávolodtunk önmagunktól, és sokan erdőben bolyonganak. A meséimmel szeretnék kicsi fáklyásokat gyújtani a virágos utak mentén. Így aki keres, rátalál.

– A gyerekkorhoz és a gyerekekhez való viszonyulás rengeteget változott a történelem során. A pszichológia, a neveléstörténet, a családtörténet és a gyerekkortörténet kutatásai máig újabb és újabb eredményeket hoznak. Te hogy viszonyulsz a gyerekekhez, a gyerekkorhoz?

– Mint említettem, az én gondolkodásmódom inkább a keleti, mint a nyugati rendszerhez igazodik. Számomra sokkoló információ volt, mikor megtudtam, hogy Freud munkássága, a gyermekkori nevelés befolyásának felismerése, vagy csak a tudatalatti felismerésének jelentősége nemcsak vitatott, de egyenesen nevetés tárgya volt száz, százötven éve. Míg keleten, több ezer éve ezek változatlan alapelvek. Mintha mi itt újrakezdtük volna, újra fel akarjuk fedezni azt, amit már régen tudunk. Nem gondolom, hogy annyira sok új eredmény született volna. Inkább más megvilágításból ismerjük fel a már rég felfedezett dolgokat. De ez így természetes, ilyen az ember természete: saját maga kell, hogy végigmenjen az úton, és levonja saját következtetéseit. Ezért más egy kicsit a világ mindenki számára. Természetesen nagyon szeretem a gyerekeket, és roppant fontosnak tartom a gyermekkort mint alapot. De hiszek a lélekben és a szellemben, ezért számomra a gyermekkori hatások csak hatások. Ugyanaz a gyermekkor két különböző embert két teljesen más felnőtté formál annak függvényében, ki is ő valójában.

Bolla Eszter

Bolla Eszter
(1995, Pápa) szerkesztő,
Budapesten él, Oláh János-
ösztöndíjas